

POLSKA KSIĄŻKA, PRASA, CZYTELNIK I BIBLIOTEKA W OKRESIE DWUDZIESTOLECIA MIĘDZYWOJENNEGO

zestawienie bibliograficzne w wyborze

Ideą poniższej bibliografii jest zebranie publikacji, które pozwolą Czytelnikom, zarówno profesjonalistom – bibliotekarzom, wychowawcom, nauczycielom i historykom – jak i po prostu miłośnikom książek i całkiem prywatnego czytania, na nieco bardziej wnikliwe spojrzenie na ten tak doniosły, acz krótki okres II Rzeczypospolitej. To ważny czas nie tylko w wymiarze procesów historycznych odradzającego się państwa, ale i intensywny, niezwykle bogaty w dziejach słowa drukowanego oraz jego odbiorców. Już same tytuły wybranych do zestawienia materiałów pokazują, jak wiele działo się wówczas w interesującym nas zakresie, a niektóre problemy i dziś są znane. Zapewne można znaleźć w tych tekstach nie tylko powody do szacunku i wdzięczności dla naszych poprzedników, ale i źródła inspiracji... Może tego rodzaju refleksje okażą się dobrym sposobem uczczenia jubileuszu 100-lecia odzyskania naszej niepodległości.

Uwagi formalne

Źródła uwzględnione w zestawieniu to książki i czasopisma dostępne w W-MBP w Olsztynie oraz materiały dostępne online. Opisy naszych książek zaopatrzone zostały w linki do bibliotecznego katalogu komputerowego (OPAC), poprzez który Czytelnicy zalogowani mogą je zdalnie zamawiać. Część książek i artykułów ma bezpośrednie linki do tekstów powszechnie dostępnych w sieci. Artykuły bez hiperłączy pochodzą z czasopism w tradycyjnej wersji papierowej, dostępnych w czytelni biblioteki. Zestawienie kończy wybór źródeł (książki i jeden artykuł z czasopisma), które wydano w analizowanym okresie.

Dla uproszczenia i skrócenia zestawienia, w zapisie pozycji internetowych pominięto wymagany, stosowany do tego typu źródeł, szczegółowy opis bibliograficzny. Stan dostępności sprawdzono 20 kwietnia 2018 r.

Zapraszamy do lektury samego zestawienia, jak i sięgnięcia do tekstów, którymi zostaną Państwo zaintrygowani.

KSIĄŻKI

1. Bibliotekarstwo II Rzeczypospolitej : zarys problemów organizacyjnych i badawczych / Zofia Gaca-Dąbrowska. – Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2007. – 199, [1] s.
Historyczne dziedzictwo. Biblioteki II Rzeczypospolitej. Polityka biblioteczna. Procesy biblioteczne. Bibliotekarze. Nauka o bibliotece.
<http://www.pliki.wmbp.olsztyn.pl/SBPnr93.pdf>
2. Bibliotekarze spod znaku Rodła / Jan Wróblewski. – Olsztyn : Wojewódzka Biblioteka Publiczna, 1989. – 131 s.
O roli polskiej książki wśród Polaków w Rzeszy Niemieckiej w okresie międzywojennym: Nie rzucim ziemi skąd nasz ród. Bo taka jest książki moc... Warmia, Mazury, Powiśle. Śląsk Opolski. Pogranicze i Kaszuby. Wychodźstwo. Wykaz bibliotekarzy i organizatorów czytelnictwa.
Wypożyczalnia 136339, 136340
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400110697
3. Bibliotekarze w Polsce okresu międzywojennego / Jerzy Włodarczyk. – Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 1988. – 146, [1] s.
Zawiera m.in.: Bibliotekarze polscy okresu międzywojennego w świetle przepisów prawa. Kształcenie bibliotekarzy w II Rzeczypospolitej. Bibliotekarze naukowcy – dyskusja o zawodzie. Bibliotekarze oświatowi – dyskusja o zawodzie. Jedność i różnorodność zawodu bibliotekarskiego w opinii bibliotekarzy polskich okresu międzywojennego. Konflikty między poszczególnymi grupami.
Wypożyczalnia 126534
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400107403

4. Biblioteki polskie na Warmii, Mazurach i Powiślu w latach 1881-1939 / Jan Wróblewski. – Olsztyn : Pojezierze, 1968. – 201, [3] s.
Działalność bibliotek Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu. Rozwój bibliotek polskich w latach 1920-1933. Działalność Centralnej Biblioteki Polskiej w Niemczech – Oddział Prusy Wschodnie (1933-1939).
Informatorium. Czytelnia 913 B ; Wypożyczalnia 46864, 46865
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=322240023766
5. Biblioteki publiczne w strukturze społecznej / Jadwiga Kołodziejska. – Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2010. – S. 88-113 : *Niespokojne czasy : lata 1918-1939 ; s. 114-128 : Biblioteki publiczne w II Rzeczypospolitej.*
<http://bbc.uw.edu.pl/Content/787/114.pdf>
6. Czytelnictwo powieści w opiniach środowisk katolickich II Rzeczypospolitej / Magdalena Rządowolska. – Łódź : Ibidem, 2003. – Bibliogr. – 143 s.
Kościół katolicki a lektura powieści i prasy w 20-leciu międzywojennym. Powieść katolicka w 20-leciu międzywojennym. Wskazania dla czytelników powieści.
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222600716728
Wypożyczalnia 177272
7. Kuratoryjne biblioteki pedagogiczne na Kresach Wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej : wybór źródeł / oprac. Jolanta Dzieńiakowska. – Kielce : Kieleckie Towarzystwo Naukowe, 2006. – 248 s.
Wilno. Grodno. Lwów. Brześć nad Bugiem. Równe.
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400222383
Informatorium. Czytelnia 02
8. Oficyna ossolińska w latach 1920-1939 / Wiesława Kocyba-Kamińska. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1973. – 205, [2] s.
Wypożyczalnia 64937, 65482, 69719
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400255004
9. Państwowe biblioteki dla nauczycieli w Drugiej Rzeczypospolitej : studium historyczno-bibliologiczne / Jolanta Dzieńiakowska. – Kielce : Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego, 2009. – 467 s.
O systemie kształcenia, dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli w Polsce lat międzywojennych. Nauczycielskie księżnice w infrastrukturze kultury i oświaty Drugiej Rzeczypospolitej. Centralne biblioteki pedagogiczne. Nauczycielskie biblioteki prowincjonalne – powiatowe, gminne, rejonowe. Szkolne biblioteki dla nauczycieli.
Wypożyczalnia 180332
https://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222900840984
10. Polskie biblioteki ludowe w zaborze pruskim i na terenie Rzeszy Niemieckiej w latach 1843-1939 / Jan Wróblewski. – Olsztyn : Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego, 1975. – 396 s.
Kształtowanie się i rozwój bibliotekarstwa ludowego w zaborze pruskim w latach 1843-1879. Rozwój Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu w latach 1880-1918. Biblioteki polskie w Niemczech w okresie międzywojennym.
Wypożyczalnia 74501, 75595
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400221462
11. Publiczne biblioteki samorządowe w okresie międzywojennym / Jadwiga Kołodziejska. – Warszawa : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, 1967. – 195, [1] s.
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400224949
Wypożyczalnia 70223, 80138
12. Źródła do historii bibliotek w Polsce w latach 1918-1947: studium bibliologiczne / Jacek Puchalski. – Warszawa: Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2017. – 333 [1]s.
<http://www.pliki.wmbp.olsztyn.pl/SBPnr90.pdf>

ARTYKUŁY I ROZDZIAŁY Z KSIĄŻEK

1. Biografie słynnych podróżników w świetle "Płomyka" (1917-1939) / Małgorzata Kucharska. // W: "Stare" i "nowe" w literaturze dla dzieci i młodzieży : biografie / pod redakcją Bożeny Olszewskiej, Olafa Pajączkowskiego i Lidii Urbańczyk. – Opole : Uniwersytet Opolski, 2015. – S. 229-242
Wypożyczalnia 178586
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222700770195
2. „Bluszczyk” w latach 1918–1939 / Jolanta Chwastyk-Kowalczyk // W: Ludzie i książki : studia i szkice bibliologiczno-biograficzne : księga pamiątkowa dedykowana profesor Hannie Tadeusiewicz. – Łódź ; Kurovice koło Łodzi : Wydawnictwo Ibidem, 2011. – S. 253-270
„Bluszczyk”, wychodzący od roku 1865, z małymi przerwami, do 1939 roku to najdłużej ukazujące się pismo kobiece w Polsce. Swoją treścią kształtowało świadomość kobiet polskich przez trzy epoki literackie: pozytywizm, modernizm i dwudziestolecie międzywojenne.
<http://dspace.uni.lodz.pl/xmlui/bitstream/handle/11089/4010/chwastyk-kowalczyk.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
3. Czytelnik, któremu dostarczycie dobrą książkę, powróci zawsze do was : "Wiadomości Biblioteczne" i ich rola w upowszechnianiu książki i czytelnictwa w dwudziestolecie międzywojennym / Agnieszka Fluda-Krokos // W: Na co dzień i od święta : książka w życiu Polaków w XIX-XXI wieku / redakcja naukowa Agnieszka Chamera-Nowak, Dariusz Jarosz. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2015. – S. 295-313
"Wiadomości Biblioteczne" ukazywały się w latach 1932-1939 i były organem wydawnictwa Księgarni Towarzystwa Szkoły Ludowej. Ukazało się 57 numerów. Dostarczało wiadomości na temat nowości rynku wydawniczego (informując o ofercie własnej i innych oficyn) oraz podejmowało zagadnienia promocji czytelnictwa i bibliotekarstwa.
Wypożyczalnia 179838
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222800833397
4. Książka w dwudziestolecie międzywojennym / Jacek Puchalski // W: Na co dzień i od święta : książka w życiu Polaków w XIX-XXI wieku / redakcja naukowa Agnieszka Chamera-Nowak, Dariusz Jarosz. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2015. – S. 249-275
Sytuacja społeczna II RP (wieloetniczność i wielokulturowość, wysoki poziom analfabetyzmu, zróżnicowanie terytorialne poziomu scholaryzacji). Ruch wydawniczy. Drukarnictwo i książka bibliofilska. Księgarstwo. Bibliotekarstwo. Czytelnictwo. Zalecenia i przestrogi lekturowe, cenzura, kontrola obiegu książki.
Wypożyczalnia 179838
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222800833384
5. Książka w Warszawie 1918-1939 / Krystyna Remerowa // W: Warszawa II Rzeczypospolitej : 1918-1939. Z. 2 / [red. Marian Drozdowski]. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1970. – S. 205-226
Ruch wydawniczy, księgarnie, biblioteki i bibliotekarze oraz czytelnictwo w międzywojennej Warszawie.
Wypożyczalnia 59835
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400292199
6. Kwestia parlamentarna w polskich czasopismach kobiecych w latach dwudziestych i trzydziestych XX wieku / Waldemar Barszczewski // W: Polityka i politycy w prasie XX i XXI wieku / pod red. Małgorzaty Dajnowicz i Adama Miodowskiego. – Białystok 2016. – S. 318-327
http://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/6152/1/W_Barszczewski_Kwestia_parlamentarna_w_polskich_czasopismach_kobiecych_w_latach_dwudziestych_i_trzydziestych_XX_wieku.pdf
7. Odbiorcy publikacji "Naszej Księgarni" w latach 1921-1939 / Monika Olczak-Kardas // W: Na co dzień i od święta : książka w życiu Polaków w XIX-XXI wieku / redakcja naukowa Agnieszka Chamera-Nowak, Dariusz Jarosz. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2015. – S. 315-333
Wypożyczalnia 179838
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222800833408

8. *Poniża w powadze, pobudza do nienawiści i pogardy, sieje publiczne zgorszenie* : autor – książka – czytelnik w ocenie krakowskiej cenzury (1918-1939) / Grażyna Wrona // W: Na co dzień i od święta : książka w życiu Polaków w XIX-XXI wieku / redakcja naukowa Agnieszka Chamera-Nowak, Dariusz Jarosz. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2015. – S. 335-352
Konfiskaty książek i broszur w Krakowie w latach 1918-1939. Obszary ingerencji cenzorskich, podstawy prawne i kwalifikacja druku "zakazanego". Prezentacja środków językowo-stylistycznych prokuratorskiej i sądowej retoryki stosowanej w postępowaniu przeciwko autorom i tekstom celem "ochrony spokoju, bezpieczeństwa publicznego i moralności społecznej".
Wypożyczalnia 179838
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222800833416

9. *Repertuary lekturowe czytelników chłopskich i robotniczych w II Rzeczypospolitej* : część wspólna / Anna Zdanowicz // W: Na co dzień i od święta : książka w życiu Polaków w XIX-XXI wieku / redakcja naukowa Agnieszka Chamera-Nowak, Dariusz Jarosz. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2015. – S. 277-293
Artykuł jest fragmentem projektu mającego na celu zrekonstruowanie obrazu czytelnictwa w II RP na podstawie relacji pamiętnikarskich osób należących do środowisk robotniczych i chłopskich lub też inteligentnych, silnie z tymi kręgami związanych: Kanon szkolny. Sienkiewicz. Literatura popularna.
Wypożyczalnia 179838
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222800833393

10. *W służbie książce, czyli zmagania polskiego środowiska naukowego o odzyskanie utraconych zbiorów bibliotecznych na mocy traktatu ryskiego* / Dorota Pietrkiewicz // W: Na co dzień i od święta : książka w życiu Polaków w XIX-XXI wieku / redakcja naukowa Agnieszka Chamera-Nowak, Dariusz Jarosz. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2015. – S. 421-439
W myśl postanowień Traktatu podpisanego w Rydze w 1921 r. "Rosja i Ukraina zobowiązały się zwrócić mienie kulturowe wywiezione z Polski po 1 stycznia 1772 roku. Walka o przywrócenie i zachowanie narodowego dziedzictwa piśmienniczego zaabsorbowała polskie środowisko naukowe, które na wiele lat przed rozpoczęciem negocjacji związanych z ustaleniem treści traktatu ryskiego, a później realizacją jego postanowień, podejmowało rozmaite wysiłki w celu zachowania, ochrony i przywrócenia wywiezionych z kraju dóbr kultury i nauki". "Niestety [...] mimo iż od podpisania Traktatu minęło ponad 90 lat, temat rewindykacji księgozbiorów polskich pozostaje wciąż aktualny i ważny".
Wypożyczalnia 179838
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222800833572

11. *Wizerunek pracownika biblioteki akademickiej kreowany w polskiej literaturze zawodowej dwudziestolecia międzywojennego* / Piotr Lewkowicz // W: Biblioteka jako "trzecie miejsce" : Międzynarodowa Konferencja Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego : materiały konferencyjne / pod red. Marii Wrocławskiej, Justyny Jerzyk-Wojteckiej. – Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2011. – S. 189-201
<http://dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/bitstream/handle/11089/138/189-202.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

12. *Wkład Amelii Starowieyskiej w rozwój czytelnictwa kobiet* / Małgorzata Mirek // W: Na co dzień i od święta : książka w życiu Polaków w XIX-XXI wieku / redakcja naukowa Agnieszka Chamera-Nowak, Dariusz Jarosz. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2015. – S. 403-420
Amelia Starowieyska - działaczka katolicka, całe życie poświęciła pracy z kobietami. Działała w Sodalitacji Mariańskiej Pań Wiejskich Ziemi Sanockiej oraz innych oddziałach tej organizacji. Zajmowała się wydawaniem ulotnych broszur i popularnych książeczek, dwutygodnika "Niewiasta Katolicka" oraz innych wydawnictw szerzących oświatę na wsi, propagujących zagadnienia wychowania, zdrowia, gospodarstwa domowego i rolnego, historii i dziejów Kościoła katolickiego. Zainicjowała tworzenie przy sodalicjach sekcji czytelnianych, których zadaniem było "dostarczanie dobrych książek dworom, nauczycielkom i kobietom wiejskim, poprzez zakładanie czytelni okrężnych" (12 kobiet zebranych w koło czytelniane, co miesiąc, wymieniało się między sobą 12 paczkami książek). Z inicjatywy A. Starowieyskiej w ramach Sodalitacji Mariańskiej Ziemi Krakowskiej powstała Sekcja Propagandy Dobrej Prasy, której była przewodniczącą. W czasie okupacji niemieckiej kontynuowała prace sodalicyjne i uczestniczyła w działalności charytatywnej w Krakowie.
Wypożyczalnia 179838
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222800833539

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. Architektura biblioteczna w latach II Rzeczypospolitej 1918-1939 : problemy funkcji i formy / Michał Pszczółkowski // Roczniki Biblioteczne. – R. 57 (2013), s. 77-101
Elementy składowe budynku bibliotecznego. Zasady projektowania bibliotek w XIX i w pierwszej połowie XX wieku. Rozwiązania stylistyczne i funkcjonalne budynków bibliotecznych w międzywojennej Polsce.
<http://rbibl.wuwr.pl/preview/4444>
2. Bibliofile vs. groszowcy : projektanci książek z kręgu warszawskiej Akademii w dwudziestoleciu międzywojennym / Agnieszka Szewczyk // Aspiracje. – 2015/2016, nr 4/1, s. 46-53
https://wydawnictwo.asp.waw.pl/wp-content/uploads/sites/11/2015/10/Aspiracje_42-43.pdf
3. Biblioteka dla nauczycieli Kuratorium Okręgu Szkolnego Poleskiego w Brześciu nad Bugiem (1927-1939) / Jolanta Dzieńniakowska // Przegląd Historyczno-Oświatowy. – 2007, nr 1/2, s. 133-148
http://pho.znp.edu.pl/files/2015/12/Przegl_Hist_Osw_1-2_2007.pdf
4. Biblioteka Sztuki na Zamku Królewskim w Warszawie i jej zbiory w latach 1919-1939 / Zbigniew Nykel // Roczniki Biblioteczne. – R. 24 (1980), z. 2, s. 249-274
5. Biblioteki mniejszości narodowych w Polsce w okresie międzywojennym : zarys problematyki / Marek Andrzejewski // Roczniki Biblioteczne. – R. 31 (1987), z. 2, s. 85-108
O bibliotekach mniejszości niemieckiej, żydowskiej, ukraińskiej i białoruskiej.
6. Biblioteki mniejszości niemieckiej w województwie śląskim 1922-1939 / Krystyna Puzio, Alfred Puzio // Roczniki Biblioteczne. – R. 28 (1984), z. 1/2, s. 197-209
7. Biblioteki naukowe i szkolne w Polsce w latach 1918-1930 / Marian Walczak // Roczniki Biblioteczne. – R. 33 (1989), z. 1/2, s. 141-159
8. Biblioteki polskie : okres międzywojenny 1918-1939 / Andrzej Mężyński // Bibliotekarz. – 2014, nr 12, s. 4-10
9. Biblioteki samorządowe Zagłębia Dąbrowskiego w okresie międzywojennym / Krystyna Puzio // Roczniki Biblioteczne. – R. 25 (1981), z. 1/2, s. 135-147
10. Biblioteki szkolne w Łodzi w dwudziestoleciu międzywojennym : przegląd działalności / Iwona Kaczmarek // Acta Universitatis Lodzensis. Folia Librorum. – Nr 20 (2015), s. 33-56
http://dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/bitstream/handle/11089/11933/Folia_20_033-058_Kaczmarek.pdf?sequence=1&isAllowed=y
11. Biblioteki szkolne w procesie dydaktyczno-wychowawczym w dwudziestoleciu międzywojennym / Józef Szocki // Kwartalnik Pedagogiczny. – 2001, nr 1, s. 97-112
12. Biblioteki uczniowskie szkół powszechnych w Polsce w latach 1918-1939 / Monika Olczak-Kardas // Studia Bibliologiczne Akademii Świętokrzyskiej. – T. 9 (2015), s. 181-194
http://idi.ujk.edu.pl/studia/pdf/9/biblioteki_uczniowskie.pdf
13. Biblioteki uniwersyteckie II Rzeczypospolitej / Agata Samsel // Przegląd Humanistyczny. – 2012, nr 2, s. 91-101
http://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/4973/1/Samsel_2012_Biblioteki_uniwersyteckie_PH_2012.2_91-101.pdf
14. Budowanie od podstaw : "Mały Przegląd" jako nowatorski, systematyczny i wieloletni projekt pedagogiczno-społeczny / Agnieszka Witkowska-Krych // Almanach Muzealny. – T. 8 (2014), s. 167-189
O „Małym Przeglądzie” – stworzonym przez Janusza Korczaka czasopiśmie dla dzieci i młodzieży, które w latach 1926-1939, co piątek ukazywało się jako dodatek do „Naszego Przeglądu”. Co wyjątkowe, autorami treści były przede wszystkim dzieci, a rola dorosłych sprowadzała się do wyboru materiałów i krótkich komentarzy. Dzieci nadsyłały teksty o swoich codziennych zmartwieniach i radościach, spostrzeżeniach, uwagach i pomysłach, swoim językiem, bez przejmowania się stylistyczną nieporadnością

czy śmiesznością.

http://mazowsze.hist.pl/37/Almanach_Muzealny/1044/2014/iconePDF.gif

15. Czy zagraniczna beletrystyka demoralizowała polską młodzież? : dyskusje w latach 1918–1939 nad znaczeniem obcej literatury pięknej w wychowaniu młodych pokoleń / Jan Wnęk // Humanum. – 2011, nr 2, s. 161- 175
http://www.humanum.org.pl/images/Czasopisma/Humanum_7_2011.pdf
16. Czytelnictwo w bibliotekach wiejskich w województwie warszawskim w latach 1918-1939 / Monika Olczak-Kardas // Studia Bibliologiczne Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego. – T. 11 (2008), s. 13-32
<http://idi.ujk.edu.pl/studia/pdf/11/czytelnictwo.pdf>
17. Działalność Towarzystwa Przyjaciół Ossolineum w latach 1926-1939 / Janusz Albin // Roczniki Biblioteczne. – R.18 (1974), z. 1/2, s. 383-406
„W chwili odbudowy polskiej państwowości Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie był instytucją w pełni ukształtowaną, o ugruntowanej pozycji naukowej i kulturalnej. W jego skład wchodziły, poza Wydawnictwem z własną drukarnią i introligatornią, Biblioteka, Muzeum im. Ks. Lubomirskich, a od 1921 r. także Biblioteka Pawlikowskich [...]”. Towarzystwo Przyjaciół Ossolineum, organizacja społeczna, zrzeszyła znaczną grupę ludzi pragnących służyć pomocą zasłużonej dla kraju instytucji.
18. Gimnastyka i spacerowanie jako egalitarne formy aktywności fizycznej czytelniczek periodyków kobiecych okresu międzywojennego / Kamilla Łozowska-Marcinkowska // Nowiny Lekarskie. – 2010, nr 2, s. 146-152
„W dwudziestoleciu międzywojennym aktywność fizyczna była modnym i chętnie podejmowanym tematem przez dziennikarki i dziennikarzy. Sport kobiecy był wyraźnie promowany wśród czytelniczek przez redakcje pism kobiecych”.
http://www.nowinylekarskie.ump.edu.pl/uploads/2010/2/146_2_79_2010.pdf
19. Higiena książki w świetle przepisów i literatury z okresu dwudziestolecia międzywojennego / Monika Olczak-Kardas // Medycyna Nowożytna. – 2013, z. 2, s. 127-143
<https://medycynanowozytna.locloud.pl/files/original/42c8ac72215f83a8f0efff074c74f099.pdf>
20. "Idea pięknej książki" w dwudziestoleciu międzywojennym w Polsce / Anna Boguszevska // Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio L, Artes. – T. 8, nr 1 (2010), s. 51-63
O genezie estetycznej odnowy szaty graficznej książki i rozwoju idei „pięknej książki” w dwudziestoleciu międzywojennym.
<https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/umcsart.2010.8.issue-1/v10075-011-0003-1/v10075-011-0003-1.pdf>
21. Jednodniówki w systemie krakowskiej cenzury w latach 1923-1939 / Adam Ruta // Toruńskie Studia Bibliologiczne. – 2013, nr 2, s. 167-188
W oparciu o akta Sądu Okręgowego w Krakowie, Sądu Powiatowego Karnego w Krakowie oraz akta Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie autor opisuje system nadzoru nad prasą, przedstawia przyczyny wszczynania postępowań wobec wydawców jednodniówek oraz prezentuje te, które najczęściej podlegały cenzurze.
<http://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/TSB/article/download/TSB.2013.028/2642>
22. Kalendarze w Polsce w latach międzywojennych : (zarys problematyki) / Ewa Wójcik // Rocznik Naukowo-Dydaktyczny. Prace Bibliotekoznawcze / Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. – T. 8, (1996), s. 127-137
<http://pbc.up.krakow.pl/dlibra/doccontent?id=147>
23. Koncepcje funkcjonowania bibliotek publicznych w Polsce w okresie międzywojennym / Janusz Dobrzyński // Poradnik Bibliotekarza. – 2012, nr 3, s. 3-8
24. Kościół katolicki a lektura w dwudziestoleciu międzywojennym / Magdalena Rzadkowska // Acta Universitatis Lodzianis. Folia Librorum. – Nr 9, (1999), s. 85-104
http://bazhum.muzhp.pl/media/files/Acta_Universitatis_Lodzianis_Folia_Librorum/Acta_Universitatis_Lodzianis_Folia_Librorum-r1999-t9-s85-104/Acta_Universitatis_Lodzianis_Folia_Librorum-r1999-t9-s85-104.pdf

25. Książka dla dzieci i młodzieży w ofercie wydawców lwowskich w okresie dwudziestolecia międzywojennego / Ewa Wójcik // *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia*. – T. 12 (2014), s. 19-37
<http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-88688df0-3154-47e9-a563-80a1f54a44e5/c/03.pdf>
26. Książka dla dzieci w służbie estetyki druku : publikacje dwudziestolecia międzywojennego / Ewa Ropucho // *Bibliotheca Nostra*. – 2016, nr 1, s. 51-65
http://sbc.org.pl/Content/250783/4_bn_1_2016.pdf
27. Książka zakazana w opinii Kościoła i odbiorze czytelnictwem w okresie dwudziestolecia międzywojennego / Agnieszka Kopeć // *Kieleckie Studia Bibliologiczne*. – T. 5, (2000), s. 43-60
http://idi.ujk.edu.pl/studia/pdf/5/ksiazka_zakazana.pdf
28. Książka, biblioteka, czytelnictwo na łamach „Pracy Szkolnej” w latach 1922-1939 // Monika Olczak-Kardas // *Kwartalnik Pedagogiczny*. – 2011, nr 2, s. 133-156
29. Książka, kino, teatr : rozrywki intelektualne młodzieży żeńskiej w międzywojennej Polsce / Robert Kotowski // *Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach*. – T. 28 (2013), s. 82-94
http://bazhum.muzych.pl/media/files/Rocznik_Muzeum_Narodowego_w_Kielcach/Rocznik_Muzeum_Narodowego_w_Kielcach-r2013-t28/Rocznik_Muzeum_Narodowego_w_Kielcach-r2013-t28-s82-94/Rocznik_Muzeum_Narodowego_w_Kielcach-r2013-t28-s82-94.pdf
30. Kuratorska biblioteka pedagogiczna międzywojennego Lwowa jako warsztat pracy dla nauczycieli / Jolanta Dzieniakowska // *Kwartalnik Pedagogiczny*. – 2007, nr 1, s. 109-126
31. Kuratorska biblioteka pedagogiczna w Wilnie (1924-1939) : geneza : organizacja / Jolanta Dzieniakowska // *Dzieje Najnowsze*. – 2006, nr 1, s. 47-63
http://bazhum.muzych.pl/media/files/Dzieje_Najnowsze_kwartalnik_poswiecony_historii_XX_wieku_/Dzieje_Najnowsze_kwartalnik_poswiecony_historii_XX_wieku_-r2006-t38-n1-s47-63/Dzieje_Najnowsze_kwartalnik_poswiecony_historii_XX_wieku_-r2006-t38-n1-s47-63.pdf
32. Lektury w powieściach rozwojowych dwudziestolecia międzywojennego / Jarosław Cieślak // *Ruch Literacki*. – 2014, nr 4/5, s. 449-468
<http://yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.pan-rl-vid-2014-iid-4-art-000000000005/c/520Lektury20w20powieciach20rozwojowych.pdf>
33. Międzywojenne periodyki Związku Nauczycielstwa Polskiego dla dzieci jako pomoc w pracy szkolnej / Iwonna Michalska // *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. – 2015, nr 3/4, s. 99-112
http://pho.znp.edu.pl/files/2015/12/P_H-O_3-4_2015_CALOSC.pdf#page=99
34. Nasza niepamięć : losy zbiorów polskich w latach 1914-1920 / Hanna Łaskarzewska // *Roczniki Biblioteczne*. – R. 58 (2014), s. 49-86
„Skutki konfliktów zbrojnych na ziemiach polskich w okresie 1914-1920 dla dóbr kultury. Konfiskaty i ewakuacja do Rosji polskich zabytków, w tym zbiorów bibliotecznych i księgozbiorów prywatnych w latach 1914-1915. Próby ochrony dóbr kultury i rejestracja strat przez polskie organizacje społeczne w Warszawie i kilkunastu miastach w Rosji. Literatura dotycząca strat zbiorów z lat 1916-1929”.
<http://rbibl.wuwr.pl/preview/5278>
35. Nauka o bibliotece w programach kształcenia bibliotekarzy : (okres II Rzeczypospolitej) / Zofia Gaca-Dąbrowska // *Roczniki Biblioteczne*. – R. 23 (1979), z. 2, s. 153-181
Problematyka rozwoju myśli bibliotekoznawczej i świadomości bibliotekarskiej dotyczącej teoretycznych podstaw wykonywanego zawodu. Nauka o bibliotece w programach kształcenia bibliotekarzy i w projektach podręczników z okresu II Rzeczypospolitej. Okres ten, w którym powstawały pierwsze koncepcje kształcenia bibliotekarzy, uznawany jest powszechnie za narodziny współczesnego bibliotekarstwa polskiego.
36. Nie tylko „Żagary” : działy i dodatki studenckie do polskich pism codziennych w międzywojennym Wilnie / Maciej Wojtacki // *Rocznik Historii Prasy Polskiej*. – T. 18, nr 2 (2015), s. 5-28
<http://yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.desklight-310d1e70-ab13-4eb0-b5e2-b37b853b9c66>

37. Numery specjalne „Bluszczu” w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Cz. 1 / Jolanta Chwastyk-Kowalczyk // *Studia Bibliologiczne Akademii Świętokrzyskiej*. – T. 8 (2004), s. 37-63
http://idi.ujk.edu.pl/studia/pdf/8/numery_specjalne.pdf
38. Numery specjalne „Bluszczu” w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Cz. 2 / Jolanta Chwastyk-Kowalczyk // *Studia Bibliologiczne Akademii Świętokrzyskiej*. – T. 9 (2005), s. 35-61
http://idi.ujk.edu.pl/studia/pdf/9/numery_specjalne.pdf
39. Obecność problematyki literackiej i tekstów literackich wśród innych komunikatów kulturowych w dodatkach okresu międzywojennego / Joanna Mikosz // *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Litteraria Polonica*. – T. 10 (2008), s. 273-296
Artykuł dotyczy zawartości suplementów literackich i kulturalnych prasy codziennej.
http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.hdl_11089_10618?q=bwmeta1.element.hdl_11089_2214;4&q=CHILDREN-STATELESS
40. Podręczniki szkolne i opracowania dydaktyczne w repertuarze wydawców lwowskich dwudziestolecia międzywojennego / Ewa Wójcik // *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia*. – T. 11 (2013), s. 163-175
<http://yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.desklight-25250201-6ab4-44ad-b8bd-7d906d5db7eb;jsessionid=36762B631B63178695F74BD375E31C94>
41. Polskie biblioteki więzienne w okresie międzywojennym / Aleksandra Chwastek // *Roczniki Biblioteczne*. – R. 21. (1977), z.1/2, s. 369-389
42. Pracownicy bibliotek wiejskich w województwie warszawskim w latach 1918-1939 / Monika Olczak-Kardas // *Roczniki Biblioteczne*. – R. 52 (2008), s. 95-113
„Sytuacja zawodowa bibliotekarzy w dwudziestoleciu międzywojennym i poziom ich kształcenia ze szczególnym uwzględnieniem kursów bibliotekarskich. Sytuacja pracowników poszczególnych typów bibliotek wiejskich w województwie warszawskim: gminnych bibliotek samorządowych, punktów bibliotecznych, bibliotek organizacji. Wkład nauczycieli w pracę bibliotek wiejskich, w tym szkolnych”.
<http://rbibl.sjol.eu/preview/-2163>
43. Prasa polska w Radomiu w latach 1918-1939 : spis tytułów, charakterystyka statystyczna i typologia wydawnictw / Jolanta Dzieniakowska // *Kieleckie Studia Bibliologiczne*. T. 2, (1995), s. 129-158
http://idi.ujk.edu.pl/studia/pdf/2/prasa_polska.pdf
44. Problematyka książki i bibliotek na łamach „Tęczy” (1927-1939) / Evelina Kristanova // *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Librorum*. – Nr 12 (2005), s. 35-49
„Tęcza” była literackim, bogato ilustrowanym, elitarnym tygodnikiem katolickim, wydawanym przez Drukarnię i Księgarnię św. Wojciecha w Poznaniu.
http://yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.hdl_11089_1714/c/Kristanova_E..pdf
45. Promocja książki i rozwój czytelnictwa w Nowym Sączu w latach międzywojennych / Małgorzata Biel // *Rocznik Sądecki*. – T. 33 (2005), s. 64-83
http://www.nowysacz.pl/content/resources/pti/zbior_poszczegolnych_tomow/rocznik_sadecki_2005.pdf
46. Próby likwidacji bibliotek szkolnych na tle polityki edukacyjnej w dwudziestoletnim międzywojennym / Kamil Kościelniak // *Bibliotekarz*. – 2013, nr 9, s. 18-19
47. „Przeciw bezwstydy w druku i obrazku” : krakowska cenzura w walce z demoralizacją (1918-1939) / Grażyna Wrona // *Klio* (Toruń). – 2011, nr 2, s. 97-111
<http://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/KLIO/article/view/KLIO.2011.028/1127>
48. Reklama książki na łamach poznańskiej „Kultury” (1936–1939) / Evelina Kristanova // *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Librorum*. – Nr 10 (2001), s. 107-118
<http://dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/bitstream/handle/11089/1694/Kristanova%20E..pdf?sequence=1&isAllowed=y>
49. Rewindykacja polskich zbiorów bibliotecznych z Rosji w okresie II Rzeczypospolitej / Zofia Gaca-Dąbrowska // *Roczniki Biblioteczne*. – R. 33 (1989), z. 1/2, s. 161-181

50. Rzeczywistość książki lat trzydziestych na łamach tygodnika „Pion” (1933-1939) / Małgorzata Całka // *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Librorum.* – Nr 10 (2001), s. 119-135
Tygodnik literacko-społeczny „Pion” był prorzadowym organem skupiającym zwolenników Józefa Piłsudskiego. Popierał jego idee tworzenia kultury niepodległego państwa, w tym troski o „[...] książkę dobrą i świadomego, dysponującego kulturą czytelniczką odbiorcę [...].”
<http://dspace.uni.lodz.pl/xmlui/bitstream/handle/11089/1695/Ca%C5%82ka%20M..pdf?sequence=1&isAllowed=y>
51. Sprawozdanie Jadwigi Świąćickiej z wyjazdu na konferencję bibliotecarską do Olsztyna w 1936 r. / Jan Wróblewski // W: *Rocznik Olsztyński.* T. 10. – Olsztyn : Pojezierze, 1972. – S. 313-322
O bibliotekarstwie polskim w Prusach Wschodnich, pomocy krajowej, organizacji szkoleń bibliotekarzy. Tekst sprawozdania Jadwigi Świąćickiej, instruktorki oświaty pozaszkolnej Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego, w którym dokonuje analizy „akcji bibliotecznej” na terenie Prus Wschodnich. Informatorium. Czytelnia 913 A ; Wypożyczalnia 63180
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400266634
52. Sprawy biblioteczne II Rzeczypospolitej – nadal aktualne : (na podstawie korespondencji Mariana Łodyńskiego i Adama Łysakowskiego) / Maria Dembowska // *Przegląd Biblioteczny.* – 1992, z. 1/4, s. 7-25
53. Sytuacja lokalowa bibliotek wiejskich w okresie dwudziestolecia międzywojennego na przykładzie województwa warszawskiego / Monika Olczak-Kardas // *Studia Bibliologiczne Akademii Świętokrzyskiej.* – T. 10 (2006), s. 27-41
http://idi.ujk.edu.pl/studia/pdf/10/sytuacja_lokalowa.pdf
54. Tradycje bibliotekarstwa na wsi wielkopolskiej przed 1945 r. / Zdzisław Szkutnik // *Roczniki Biblioteczne.* – R.19 (1975), z. 3/4, s. 587-629
Biblioteki ludowe przed 1918 rokiem. Bibliotekarstwo wiejskie w latach 1918-1945: Biblioteki Towarzystwa Czytelni Ludowych; Biblioteki samorządowe; Biblioteki szkolne i dworskie; Straty bibliotekarstwa publicznego w latach 1939-1945.
55. Upodobania czytelnicze Polaków w świetle wybranych badań w okresie II Rzeczypospolitej / Magdalena Rzadkowolska // *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Librorum.* – Nr 11(2002), s. 7-14
Badania statystyczne Maksymiliana Józefa Ziomka. Literaturoznawcze badania Anieli Mikuckiej.
<http://dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/bitstream/handle/11089/1699/Rzadkowolska%20M..pdf?sequence=1&isAllowed=y>
56. „Walka z lekturą zakazaną” : bibliologiczne spojrzenie na dyskusje wokół książki „zakazanej” i jej wpływu na dzieci i młodzież w końcu XIX w. i na początku XX w. / Grzegorz Nieć, Grażyna Wrona // *Toruńskie Studia Bibliologiczne.* – T. 6 (2013), nr 2 (11), s. 135-152
<http://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/TSB/article/view/TSB.2013.026/2640>
57. Wybory czytelnicze katoliczek w XX-leciu międzywojennym / Magdalena Rzadkowolska // *Bibliotekarz.* – 2014, nr 1, s. 28-34
http://www.ksiaznicapodlaska.pl/site/bibliotekarz/28/2_Magdalena_Rzadkowolska.pdf
58. Wypożyczanie międzybiblioteczne w Polsce w latach 1918-1939 / Maria Eljasz // *Roczniki Biblioteczne.* – R. 20 (1976), z. 3/4, s. 787-812
59. Z dyskusji nad zagadnieniem powieści katolickiej w II Rzeczypospolitej / Magdalena Rzadkowolska // *Przegląd Humanistyczny.* – 2002, nr 1, s. 81-92
60. Z dziejów bibliotek i książki polskiej za granicą w latach 1919-1939 / Janusz Albin // *Roczniki Biblioteczne.* – R. 21. (1977), z.1/2, s. 305-368
Rola książki polskiej w pomocy kulturalno-oświatowej kraju na rzecz wychodźstwa.
61. Z dziejów książki polskiej na Litwie Kowieńskiej w okresie międzywojennym / Jan Wróblewski // *Roczniki Biblioteczne.* – R. 31 (1987), z. 2, s. 109-149
M.in. o księgozbiorach prywatnych, bibliotekach i czytelnictwie w polskich dworach i domach, bibliotekach obiegowych, „bibliotekach latających”, bibliotekach społecznych, Towarzystwie Oświatowym „Pochodnia”, Centrali Bibliotek Ruchomych zwanej „Książnicą”. Czytelnictwo polskiej książki jako element wychowania patriotycznego i zachowania świadomości narodowej.

62. Zalecenia dotyczące czytania książek beletrystycznych w polskich poradnikach czytelniczych z międzywojnia / Anna Nosek // *Linguodidactica*. – T. 16 (2012), s. 157-167
http://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/280/1/Linguodidactica_16_Nosek.pdf
63. Zawód bibliotekarza w II Rzeczypospolitej / Zofia Gaca-Dąbrowska // *Roczniki Biblioteczne*. – R. 26 (1982), s. 109-127
Warunki kształtowania się zawodu w II Rzeczypospolitej. Struktura pracowników bibliotecznych i ich pragmatyka zawodowa. Problemy kształcenia i doszkalania pracowników bibliotecznych. Rozwój form organizacyjnych zawodu.
64. Zjazdy bibliofilów polskich w dwudziestoleciu międzywojennym. Cz. 1 / Jadwiga Cesak // *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum*. – Nr 2 (1991), s. 37-54
http://dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/bitstream/handle/11089/6967/Acta_Universitatis_Lodziensis_Folia_Librorum-r1991-Cesak.pdf?sequence=1
65. "Źródło siły i szczęścia" : pochwały książki, pożytki płynące z lektury na kartach polskich poradników czytelniczych z dwudziestolecia międzywojennego / Anna Nosek // *Przegląd Humanistyczny*. – 2011, nr 3, s. 35-43
66. Żydowskie jednodniówki sportowe z okresu międzywojennego (ze zbiorów CBN Polona) / Katarzyna Jamrozik // *Studia o Książce i Informacji*. – T. 34 (2015), s. 41-53
<http://bibl.wuwr.pl/preview/-7269>

WYDAWNICTWA SPRZED 1939 R.

1. Biblioteka Narodowa na drugim etapie działalności / Józef Grycz. – Kraków : [b.w.], 1932. – 32 s., [4] k. tabl.
Biblioteka Narodowa – w teorii i praktyce. Głosy z dyskusji o organizowaniu Biblioteki Narodowej po odzyskaniu niepodległości. Charakter i zadania BN. Stan faktyczny.
Informatorium. Czytelnia Pm 2587
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400247811
2. Bibliotekarz : krótkie wskazówki dla pracujących w bibliotekach / opracował Faustyn Czerwijowski. – Warszawa : [b.w.], 1912. – 68 s.
Zawiera m.in.: Układ treści katalogów; Kontrola książek, wydawanych do czytania na miejscu i do domu; Statystyka czytelnictwa; Zadania bibliotekarza i wymagane od niego zalety osobiste.
Informatorium. Czytelnia Pm 2511
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400247913
Także cyfrowa wersja tekstu: <http://ebuw.uw.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=288785&from=publication>
3. Biblioteki powszechne : podręcznik dla zakładających i prowadzących biblioteki / oprac. F. Czerwijowski. – Warszawa : Związek Bibliotekarzy Polskich, 1919. – 51, [9] s.
Zawiera m.in.: Środki utrzymania bibliotek. Rachunkowość w bibliotekach. Lokal i umeblowanie biblioteki. Wybór książek. Ustawianie książek na półkach i numerowanie. Katalogowanie: katalog inwentarzowy i topograficzny, alfabetyczny, działowy, krzyżowy. Kontrolowanie książek wydawanych do domu. Czytelnia. Statystyka. Biblioteki wędrownie. Dział informacyjny.
Informatorium. Czytelnia Pm 2671
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400248584
Także cyfrowa wersja tekstu: <http://bc.radom.pl/dlibra/doccontent?id=8385>
4. Biblioteki Wielkopolskie i Pomorskie / pod red. Stefana Wierczyńskiego. – Poznań : Komitet Organizacyjny IV Zjazdu Bibliofilów i II Zjazdu Bibliotekarzy Polskich, 1929. – [10], 328 s., [4], XX, [3] s., [28] k. tabl.
O kilkudziesięciu bibliotekach różnych typów, w tym: Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu, Bibliotece Kórnickiej, Bibliotece Archidiecezji Poznańskiej, Bibliotece Seminarium Duchownego w Pelplinie, Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu, Bibliotece Wyższej Szkoły Handlowej, Bibliotece Radzieckiej, Centralnej Bibliotece Pedagogicznej Kuratorium Szkolnego w Poznaniu, Bibliotece Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego, bibliotekach poszczególnych gimnazjów, bibliotekach miejskich, wojskowych, klasztornych, prywatnych.

Informatorium. Czytelnia Pm 2073

http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspdcgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400248681

5. Choć chwilę dla ducha ... : jak nauczyłem się czytać z korzyścią książki i czasopisma / Jan Paszenda. – Poznań : Towarzystwo Czytelni Ludowych, [1936]. – 111 s.
Wspomnienia, osobiste refleksje oraz porady i zalecenia, w tym: Jak przedzieralem się przez gąszcz nieznanymi wyrażeniami; Jak kolega nauczył mnie streszczać książki; Jak kolega otworzył mi oczy na piękno w książce; Jak nauczyłem kolegę prowadzić kronikę polityczną; Jak kolega gasił mój rozpalony gazetami mózg; Jak napastowały mnie brzydkie gazety i książki.
Informatorium. Czytelnia Pm 123812
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspdcgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400234790
6. Człowiek i książka / Jan St. Bystron. – Warszawa : Rój, 1935. – 200, [6] s., [12] k. tabl.
„Od autora: Studjum niniejsze powstało przed okrągło dwudziestu laty, w najcięższym okresie wielkiej wojny, a więc w czasie, gdy zarówno o książkach, jak i o ludziach zapomniano. Z pomysłów i marzeń o jakiejś lepszej przyszłości, w której znów będzie można myśleć o pracy umysłowej i pracę tę celowo organizować, urosła ta rozprawa [...]”:
Książka. Autor i problem. Forma zewnętrzna książki. Organizacja bibliografii. Organizacja biblioteczna. Człowiek.
Informatorium. Czytelnia Pm 80416
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspdcgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400275205
Także cyfrowa wersja wydania 3 z 2003 r.: <http://bbc.uw.edu.pl/Content/29/spis1.pdf>
7. Czytelnictwo dzieci i młodzieży : referaty wygłoszone na II Polskim Kongresie Pedagogicznym w Wilnie / H. Radlińska, M. Gutry, B. Groszlikowa. – Warszawa : Nasza Księgarnia, 1932. – 39, [1] s.
Czytelnictwo dzieci i młodzieży / Helena Radlińska (w tym m.in.: Umiejętność czytania. Książka „nieodpowiednia”. Badanie czytelnictwa i kształcenie jego kierowników); Biblioteki dla dzieci / Maria Gutry ; Zainteresowania dzieci i młodzieży / Barbara Groszlikowa.
Informatorium. Czytelnia Pm 2504
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspdcgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400247920
8. Jak powstaje książka / Michał Arct jr. – Wyd. 3. – Warszawa : M. Arct, 1930. – 74, [6] s.
Od rękopisu do drukarni. Zecernia. Druk. Papier. Introligatornia. Do rąk czytelników. Działalność firmy „M. Arct”.
Informatorium. Czytelnia Pm 2667
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspdcgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400248556
Także cyfrowa wersja tekstu: <http://obc.opole.pl/dlibra/doccontent?id=11721>
9. Katalog rozumowany książek przyrodniczych dla uczniowskich bibliotek szkolnych : (biologia) / oprac. przez Janinę Antoniewicz i in. – Warszawa : Nasza Księgarnia, 1929. – 64 s.
Informatorium. Czytelnia Pm 100890
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspdcgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400064139
10. Kompletowanie bibliotek oświatowych w oparciu o katalog Poradni Bibliotecznej Z.B.P. / Stanisław Geppert. – Katowice : Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe "Nasza Czytelnia," 1937. – 11, [1] s.
Problematyka doboru księgozbioru dla różnych grup użytkowników – od dzieci do dorosłych, z wykorzystaniem pracy zbiorowej wydanej w 1934 r. przez „Poradnię Biblioteczną Warszawskiego Koła Związku Bibliotekarzy Polskich” pt. Książka w bibliotece : katalog informacyjny.
Informatorium. Czytelnia Pm 2509
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspdcgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400247924
Także cyfrowa wersja tekstu: <https://fbc.pionier.net.pl/details/nmqkmp6>
11. Konkurs dobrego czytania książki / Kazimierz Banach. – Warszawa : Centralny Komitet do Spraw Młodzieży Wiejskiej przy Związku Iz i Organizacji Rolniczych R.P., 1933. – 63, [1] s.
Książka na wsi / Helena Radlińska. Opis konkursu dobrego czytania książek w Wołyńskim Związku Młodzieży Wiejskiej. Wartość wychowawcza konkursów. Projekt instrukcji. Zestawienie książek nadających się do konkursu dobrego czytania. Książki dla organizatorów konkursu dobrego czytania.

Informatorium. Czytelnia Pm 2574

http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400247833

Także cyfrowa wersja tekstu:

<http://dlibra.umcs.lublin.pl/dlibra/docmetadata?id=2640&from=pubindex&dirids=10&lp=709>

12. Książka zakazana : jako przedmiot zainteresowań młodzieży w okresie dojrzewania / Jan Kuchta. – Warszawa : M. Arct, [1934]. – 153, [3] s.
Lektura książek zakazanych a dojrzewająca młodzież. Rodzaje książek zakazanych: klasyfikacja ze względu na treść książki i motyw lektury. Wpływ książki zakazanej na młodocianych czytelników: pozytywne rezultaty, ujemny wpływ, wnioski pedagogiczne.
Informatorium. Czytelnia Pm 2484
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400247955
Także cyfrowa wersja tekstu: http://delibra.bg.polsl.pl/Content/41487/BCPS_45433_1934_Ksiazka-zakazana---j.pdf
13. O książce polskiej obecnej słów kilka / Waław Anczyc. – Poznań : [s.n.], 1937. – [7] s.
<https://polona.pl/item/o-ksiazce-polskiej-obecnej-slow-kilka.Njc4NTgxMjI/0/#info:metadata>
14. Organizacja bibliotek szkolnych / Jadwiga Filipkowska-Szemplińska ; z przedm. H. Radlińskiej. – [Warszawa] : Polskie Towarzystwo Wydawców Książek, 1930. – [8], 115, [1] s.
Zawiera m.in.: Stosunek biblioteki szkolnej do publicznej dla dzieci ; Praca bibliotekarza-wychowawcy; jego wykształcenie i wynagrodzenie.
Informatorium. Czytelnia Pm 2519
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400247908
15. Organizacja powiatowych central bibliotecznych / G. Wróblówna. – Kraków : Towarzystwo Szkoły Ludowej, 1935. – 40 s.
Praktyczne wskazówki służące „racjonalnej organizacji bibliotek” i „racjonalnej organizacji zaopatrywania w książkę małych miejscowości” w sytuacji „głodu książki”.
Informatorium. Czytelnia Pm 2678
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400248473
16. Prowadzenie biblioteki szkolnej : wskazówki praktyczne / Piotr Tłuczek. – Warszawa : "Księgarnia Polska" Tow. Polskiej Macierzy Szkolnej, 1930. – 102, [2] s.
Zawiera m.in.: Niedomagania bibliotek szkolnych; Sposoby podniesienia czytelnictwa wśród dziatwy szkolnej; Fundusze i kasowość; Sprawozdania.
Informatorium. Czytelnia Pm 47341
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400274775
Także cyfrowa wersja tekstu:
<http://pbc.biaman.pl/dlibra/docmetadata?id=34594&from=pubindex&dirids=21&lp=2909>
17. Przewodnik po bibliotekach warszawskich / oprac. Ksawery Antoni Świerkowski. – Warszawa [etc.] : Nakład Gebethnera i Wolffa, 1926. – 61 s.
Publiczne biblioteki naukowe. Biblioteki naukowe przy różnych instytucjach, uczelniach, urzędach, oświatowe, przy stowarzyszeniach, biblioteki – przedsiębiorstwa.
Informatorium. Czytelnia Pm 2666
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400238955
18. Spis książek poleconych do bibliotek szkolnych przez Komisję oceny książek do czytania przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w latach od 1923 do 1928 włącznie / Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. – Warszawa ; Lwów : Książnica „Atlas”, 1929. – 357 s.
Kryteria, którymi kierowała się Komisja przy wyborze książek, schemat ocen jednostkowych i ostatecznych, stopnie ocen książek (konieczna, pożądana, dozwolona). Pięć grup wiekowych czytelników dziecięcych i młodzieżowych oraz adresowane do nich książki etyczne i religijne, o treści naukowej i z literatury pięknej. „Katalog rozumowany alfabetyczny”.
Informatorium. Czytelnia Pm 122661
http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400234759
Także cyfrowa wersja tekstu: http://www.dbc.wroc.pl/Content/17382/RP1873_Spis_ksiazek_poleconych_.PDF
19. Spis książek szkolnych i środków naukowych dozwolonych do użytku w szkołach średnich ogólnokształcących na rok szkolny 1934/1935. – Lwów : Państwowe Wydawnictwo Książek

Szkolnych, 1934. – 132 s.

Informatorium. Czytelnia Pm 100891

http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400138256

20. W jaki sposób może nauczyciel zachęcać młodzież do czytania dobrych książek? / Władysław Choma // *Przyjaciel Szkoły*. – 1929, nr 10, s. 385-389

21. Współczesna polityka biblioteczna w zakresie publicznych bibliotek oświatowych : szkic dyskusyjny / Leon Bykowski. – Wyd. 2 uzup. recenzjami. – Warszawa : Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy, 1937. – 59, [1] s.

Polityka biblioteczna jako odrębna dyscyplina naukowa: Metodologia. Opis. Oddziaływanie.

Współdziałanie. Polska polityka biblioteczna.

Informatorium. Czytelnia Pm 2506

http://opac.wmbp.olsztyn.pl/cgi-bin/wspd.cgi.sh/wo_ropis.p?IDRek=3222400275513

Olsztyn, dnia 20 kwietnia 2018 r.

Opracowanie: Bernadeta Golus.